

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.451/2010/4. szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Debreceni Ítéltábla a dr. Móráné dr. Jankovics Erzsébet (4400 Nyíregyháza, Iskola utca 3.) ügyvéd által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, a dr.H. Z. jogtanácsos által képviselt alperes neve (címe) alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság 3.P.21.522/2008/58. számú ítélete ellen az alperes részéről 60. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét részben megváltoztatja, és a felperes keresetét a nem vagyoni kár megtérítése iránti részben elutasítja, továbbá a lejárt járadékként megállapított marasztalási összeget 1 939 064 (egymillió-kilencszázharminckilencezer-hatvannégy) Ft-ra, míg a 2010. április hó 1. napjától fizetendő járadék havi összegét 55 458 (ötvenötezer-négyszázötvennyolc) Ft-ra leszallítja, ez utóbbit azzal, hogy a járadék havi összegét a nyugdíjjárulék nem csökkenti. Mellőzi az alperes perköltség fizetésére kötelezését, és kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 79 441 (hetvenkilencezer-négyszáznegyvenegy) Ft elsőfokú perköltséget, valamint térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 266 020 (kétszázhatvanhatezer-húsz) Ft le nem rótt kereseti illetéket; egyebekben az ítéletet helyben hagyja.

Kötelezi az ítéltábla a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 4 003 (négyezer-három) Ft másodfokú perköltséget és térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság felhívására az abban megjelölt módon és határidőn belül - 165 905 (egyszázhatvanötezer-kilencszázöt) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A felperes a tulajdonát képező **A** forgalmi rendszámú személygépkocsival 2006. február hó 24. napján frontálisan ütközött a **Sz. F.** vezette **B** forgalmi rendszámú **T. A.** típusú gépjárművel. A balesetet **Sz. F.** okozta, akit a Ny. Városi Bíróság a 42.B.1406/2006/38. szám alatt meghozott ítéletében bűnösnek mondott ki többek között egy rendbeli maradandó fogyatékoságot okozó ittas járművezetés büntetében, egy rendbeli cserbenhagyás és egy rendbeli ittas járművezetés vétségében. A balesetet okozó gépjárműre érvényes felelősségbiztosítási fedezet nem volt.

A felperes a balesetben a térd komplex sérülését, a térd nyílt sebzését, a térdkalács törését és szegycsonttörést szenvedett el; a jobb térdénél szabálytalan alakú, csaknem 1 cm legnagyobb átmérőjű fragmentum is kitört, ezért azt műteni kellett. Ezt követően folyamatos kontrollon esett át, ennek ellenére a fájdalmak megmaradtak, a combizomzat az ellenoldalhoz képest sorvadott, ezért állandó torna és térdgép viselése, térdkímélet, jegelés, fáslizás szükséges a számára. 2008. évben megállapították, hogy a térdkalács szélén lassan növekvő, panaszokat okozó elváltozások alakultak ki, amiket el kellett távolítani a talált sarjszövettel együtt. A balesetből származó operált térdkalács törésének következményeként a térd porcsérülése és a térdízület korai kopásos elváltozása végleges, a jobb combizomzat enyhe fokban sorvadott maradt, a térdízület mozgása csökkent, a végtag teherbíró képessége károsodott, nehéz háztartási és mezőgazdasági munkát a felperes tartósan nem tud végezni.

A felperes ugyan elmulasztotta a biztonsági övet bekapcsolni, de ennek hiánya nincs okozati összefüggésben a keletkezett térd-sérüléssel, ezért a felperes részéről közrehatás nem állapítható meg. A biztonsági öv hiánya a szegycsonttörést befolyásolta ugyan, de emiatt munkaképesség-csökkenés a felperesnél nem következett be, a térd-sérülés viszont a biztonsági öv bekapcsolt állapotában is ilyen súlyosan következett volna be.

A felperes és a házastársa mezőgazdasági őstermelőként 50 hektárt meghaladó nagyságú földterületen gazdálkodnak. A felperes a baleset idején még nem volt 36 éves, a gazdaságát folyamatosan fejlesztette, saját gépparkkal rendelkezett, annak kezelésére és a mezőgazdasági munkákkal összefüggő feladatok ellátására különböző tanfolyamokat végzett el. A balesetéig az összes szakmai munkát - szántás, vetés, gépi betakarítás, növényvédelem, permetezés, rakodás, szállítás stb. - maga tudta elvégezni, ő és a házastársa el tudta látni a gazdálkodással járó teendőket. A felperes a balesetet megelőzően ereje teljében lévő, az év minden napját a munkának szentelő gazdálkodó volt. A balesete óta önmagát nem tartja teljes értékűnek, önbecsülése csökkent, értékvesztettnek érzi magát, életét, munkáit csak nagy erőfeszítések árán tudja megoldani, ezért depressziós reakciókra vált hajlamossá, ingerültebbé vált mind a családján belül, mind másokkal szemben. A korlátait nem tudja elfogadni, hajlamos önmagát okolni akkor is, amikor a problémás helyzeteket tőle független tényezők alakítják. A baleseti sérülése alapvetően önértékelését és independencia igényét sértette, a baleset lelki következményei terén az idő múlásával sem várható érdemi javulás. Sántít, fájdalmat érez, nem bír folyamatosan dolgozni, gyakran szorul pihenésre. A felperes havonta legalább 15-20 nap

segítségére szorul, ami éves szinten 665 500 Ft kiadást jelent, ennek havi összege 55 458 Ft.

Az **A.** Biztosító Zrt. a kárrendezési eljárás keretében a felperes részére dologi kártérítést fizetett a balesettel közvetlen okozati összefüggésben elszenvedett károk miatt (ruházat, kórházi látogatás, gépjármű stb.), valamint nem vagyoni kártérítésként megfizetett 1 800 000 Ft-ot, továbbá járadékként a nehéz fizikai munkára tekintettel a 2006. október hó 19. napjáig 513 500 Ft-ot, onnantól pedig havi 6 400 Ft-ot.

A felperes a módosított keresetében az alperest nem vagyoni kártérítés címén a peren kívül megfizetett 1 800 000 Ft-on túl további 5 200 000 Ft tőke és ennek késedelmi kamata, míg vagyoni kártérítés címén 2006. március hó 1. napjától kezdődően havi 65 420 Ft járadék megfizetésére kérte kötelezni, melyet utóbb akként pontosított, hogy a bíróság az alperest a már teljesített havi 6 400 Ft beszámításával lejárt tartozásként 2006. március hó 1. és 2010. március hó 31. napjai közötti időszakra 2 503 764 Ft, míg 2010. április hó 1. napjától havi 55 458 Ft járadék megfizetésére kötelezze.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, aztösszecszerűségében vitatta.

Az elsőfokú bíróság az 58. sorszám alatt meghozott ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 15 nap alatt

- nem vagyoni kártérítés címén 2 200 000 Ft tőkét és annak 2006. február hó 25. napjától járó, a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát,
- vagyoni kártérítés címén a 2006. március hó 1. napja és 2010. március hó 31. napja közötti időszakra lejárt tartozásként 2 503 764 Ft tőkét,
- 2010. április hó 1. napjától kezdődően a következő hónap 5. napjáig járadékként havi 55 548 Ft nyugdíjjáradékkal csökkentett összegét,
- 400 000 Ft perköltséget, melyből az előlegezett készkiadás 180 732 Ft, az ügyvédi költség pedig 219 268 Ft azzal, hogy ez utóbbi áfa-t nem tartalmaz,

ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította, és megállapította, hogy a feljegyzett kereseti illeték az alperes személyes illetékmentessége folytán az állam terhén marad.

Határozatának indokolása értelmében az alperes jogszabályon alapuló helytállási kötelezettségének az alapja a Ptk. 345. §-a szerinti károkozó magatartás. Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a biztonsági öv bekapcsolásának a hiánya a felperes sérülésének súlyosságában nem hatott közre, ezért az alperes a teljes kárt tartozik megtéríteni.

Mind a büntető tényállás, mind a jelen perbeli tényállás azt támasztja alá, hogy a károsult terhére semmilyen szabályszegés, felróhatóság stb. nem írható a balesettel és sérülésével összefüggően, ugyanakkor a saját gyógyulása és regenerálódása érdekében még a tőle elvárható általános gondosságnál is fokozottabban, ereje teljes kifejtésével járt el, és éppen ez adott alapot arra, hogy az elsőfokú bíróság az alperest további 2 200 000 Ft összegű nem vagyoni kártérítés megfizetésére kötelezze, mivel a felperes „lelki egészségében keletkezett sérelem orvoslására” csak 4 000 000 Ft összegű „vagyoni

kárpótlás alkalmas részben, hogy a lelki egészségében bekövetkezett hátrányokat csökkentse, mert kiküszöbölni ez az összeg sem tudja". A felperes károsodása 2006. február hó 25. napján következett be, így az ezt követő naptól esett késedelembe az alperes, ezért ettől kezdve köteles késedelmi kamat fizetésére is.

A felperes a káresemény következtében nem jövedelemtől esett el, hanem kiadása keletkezett, mert a saját munkaerejét kell pótolnia, melyet oly mértékben veszített el, hogy mind a gazdasági tevékenysége körében, mind a mindennapi életben az állóképességet, a fizikai erőlkifejtést igénylő munkákat kell más által elvégeztetni, és ennek ellenértékét megfizetni.

Az elsőfokú bíróság elfogadta a kirendelt mezőgazdasági szakértői véleményt, de nem járulégmentesen, hanem azt „kvázi bruttó” összegnek fogadta el, amit csökkenteni kellett a PK. 38. számú állásfoglalás alapján kötelezően levonandó nyugdíjjárulék összegével. A járadékot 12 hónapra számította, mert a felperes gazdasági és házkörüli tevékenysége nem osztható be a klasszikus mezőgazdasági ciklusra, ez a mai gazdasági viszonyok között már nem helytálló.

A felperes a nem vagyoni kártérítési igény tekintetében túlnyomó részben, a vagyoni kártérítési igény tekintetében pedig teljes egészében pernyertes lett, ezért az elsőfokú bíróság a pervesztes alperest kötelezte a felperes javára perköltség megfizetésére. Az alperes személyes illetékmentessége miatt a feljegyzett eljárási illeték az állam terhén marad, mert annak megfizetésére egyik fél sem kötelezhető.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatását és elsősorban a felperes keresetének az elutasítását, másodsorban pedig a terhére megállapított marasztalási összeg leszállítását kérte. A nem vagyoni kártérítés címén megítélt összeget a kialakult ár- és értékviszonyokhoz képest rendkívül eltúlzottnak találta, az nem áll arányban a viszonylag kismértékű munkaképesség-csökkenéssel, s nem áll összhangban a kialakult gyakorlattal sem. A járadék tekintetében az alperes kifogásolta, hogy a megítélt összegű járadékot nem alapozza meg a felperes 15 %-os munkaképesség-csökkenése. Eleve vitatta ennek szükségességét, mert a felperes nem igazolta a többletköltségét, valamint azt, hogy több napszámot kellene igénybe vennie. Az alperes másodlagosan a járadék összegének a felperes baleseti eredetű munkaképesség-csökkenésével arányos leszállítását kérte a szakértő által megállapított munkadíj 15 %-ára, azaz havi 8 332 Ft-ra. Kifogásolta továbbá egyrészt a nyugdíjjárulék levonásával kapcsolatos ítéleti rendelkezést, másrészt azt, hogy a lejárt járadék összegéből a 2006. október hó 20. és 2010. március hó 31. napjai közötti időszakra kifizetett havi 6 400 Ft, mindösszesen 264 878 Ft járadékon túl nem került levonásra a 2006. március hó 1. és október hó 19. napjai közötti időszakra kifizetett 513 500 Ft, harmadrészt pedig a jövőre megállapított járadék havi összegét, mert az helyesen 55 458 Ft.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében nem ellenezte az alperes által már megfizetett 513 500 Ft levonását a lejárt járadék összegéből, ezt meghaladóan viszont az ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Az ítéltábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a Pp. 253. §-ának (3) bekezdésére figyelemmel fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú bíróság ítéletének a felperes keresetét részben elutasító rendelkezéseit. Az ítéltábla a fellebbezést részben alaposnak találta a következők szerint:

Az ítéltábla mindenekelőtt helyesbíti az elsőfokú által megállapított tényállást, s abból mellőzi azt a kitétele, hogy a felperesnek a balesetet megelőzően a mezőgazdasági munkák ellátásához állandó munkavállalója, és eseti napszámbéres segítője is volt. A per iratai ezt a megállapítást nem támasztották alá, s a felperes ezzel szemben a 2008. november hó 26. napján megtartott tárgyaláson azt nyilatkozta, hogy a mezőgazdasági termelést korábban (a balesetet megelőzően) családon belül el tudták végezni, és a baleset után kellett két főt alkalmaznia arra a három hónapra, ami alatt a munkából teljesen kiesett, míg azt követően - így a nyilatkozata megtételekor is - egy főt alkalmaz munkavállalói kiskönyvvvel. Ezt igazolja még egyrészt az ugyanekkor kihallgatott **F. A.** tanúvallomása (eszerint ugyanis a felperes a baleset óta szorul folyamatosan segítségre), másrészt a felperes házastársának a vallomása is. Szintén ez következik az elsőfokú bíróság előtt a 9. sorszám alatt becsatolt káriratok között elfekvő, a nehéz fizikai munkával járó mezőgazdasági munkák felméréséről készített betétlap tartalmából, ami szerint a felperes - aki a kézi munkában személyesen is részt vett a baleset előtt - a feleségével együtt foglalkozik mezőgazdasági termeléssel.

Ezen helyesbítéssel az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, ám abból részben helytelen jogi következtetésre jutott.

Az ítélezési gyakorlat szerint a nem vagyoni kárpótlás mértékének meghatározásánál a károsult személy körülményeit, életkorát, a társadalomban elfoglalt helyzetét, a káreseménynek a károsult személyével való összefüggéseit kell döntő súllyal értékelni. A nem vagyoni kárpótlás mértékének megállapításánál tehát a jogsértés súlyát és a következmények súlyosságát kell figyelembe venni, nem hagyható figyelmen kívül az összeg meghatározásánál a hasonló következményekkel járó, korabeli káreseményekkel kapcsolatos ítélezési gyakorlat és az annak megfelelő egységes megítélés követelménye sem.

A felperest ért immateriális hátránnyal összefüggésben a pert megelőzően az **A.** Biztosító Zrt. megbízásából szerzett orvosszakértői vélemény rögzítette, hogy a felperes jobb combizomzata enyhe fokban sorvadt maradt, a térdízület mozgása csökkent, a végtag teherbíró képessége károsodott, ami miatt a felperes életvitele tartósan enyhe fokban elnehezedett, s ez az állapota végleges. Ehhez képest a perben kirendelt igazságügyi orvosszakértő véleménye sem tartalmazott eltérő megállapítást, hanem azt rögzítette, hogy a jobb térd enyhe fokú mozgáskorlátozottsága maradt vissza, ami össz-szervezeti szempontból 15 % mértékű munkaképesség-csökkenést eredményezett - ez a felperest csak a nehéz fizikai munkák tekintetében akadályozza, bár azokat is ereje megfeszítésével el tudja látni. Az igazságügyi pszichológus szakértő megállapítása szerint a baleseti sérülések a felperes társadalmi beilleszkedését kismértékben nehezítő pszichikai sérülést okoztak.

A nem vagyoni kártérítés egyik funkciója a kompenzáció, a személyi sérelem, hátrány hozzávetőleges kiegyensúlyozása pénzbeli szolgáltatás nyújtásával. A kompenzáció a tönkretett életlehetőségeket helyettesítő, kiegyensúlyozó, az elveszett helyett más nemű előnyt nyújtó funkciókat tölt be. A felperest ért és kompenzándó hátrányok kiküszöböléséhez az alperes által peren kívül két részletben megfizetett 1 800 000 Ft nem vagyoni kártérítés az ítélet tábla álláspontja szerint a szükséges mértéket meghaladóan elegendő. Az elsőfokú bíróság által megítélt további 2 200 000 Ft nem vagyoni kártérítés ezért szükségtelen a felperest ért személyiségi jogsérelem kompenzációjához, az ahhoz képest már aránytalanul eltúlzott, és nem felel meg a kialakult bírói gyakorlatnak sem, ezáltal sérti az egységes megítélés követelményét, ami miatt az ítélet tábla a felperes keresetét ebben a részben, mint alaptalant elutasította.

Az alperes a fellebbezésében alaptalanul kifogásolta a felperes javára megállapított járadék indoklását, illetőleg alaptalanul kérte annak leszállítását a baleseti eredetű munkaképesség-csökkenés 15 %-os mértékére. A perben beszerezett és szóban kiegészített igazságügyi mezőgazdasági szakvélemény alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy az ott számba vett munkák olyan nehéz fizikai munkáknak minősülnek, amit a felperes a perbeli balesetben elszenvedett maradandó egészségkárosodása miatt a továbbiakban már nem tud elvégezni. A fentiek szerint helyesbített tényállásból pedig az is megállapítható, hogy korábban ezeket a munkákat a felperes maga végezte el, ezért alappal tarthatott igényt a kiesett munkájának pótlásával felmerülő többletköltség megtérítésére. E tekintetben az alperes érvelésével szemben nincs jelentősége annak, hogy a felperes nem igazolta az általa igénybevett segítséggel összefüggésben felmerült költségeit, mert egyrészt a kiesett munka pótlásával járó költség a szakvélemény alapján egyértelműen megállapítható volt, másrészt - amint azt a felperes és a tanúként kihallgatott házastársa előadták - a kiesett munka pótlása alapvetően családon belül történik, márpedig a családtagok a felperes személyére tekintettel nyújtanak segítséget, és az ezzel járó előnyök a kárért felelős személy javára nem szolgálhatnak.

Egyetértett az ítélet tábla az alperes fellebbezésében a nyugdíjjárulék levonásával kapcsolatos ítéleti rendelkezéssel összefüggésben megfogalmazott kifogással. A Ptk. 356. §-ának (2) bekezdésében írt rendelkezés szerint a balesetből eredő munkaképtelenség vagy munkaképesség-csökkenés esetében járadékként az elmaradt keresetnek a társadalombiztosítási ellátásokkal csökkentett összegét kell megtéríteni. Ezzel összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiumának 35. számú (és nem az elsőfokú bíróság ítéletében hivatkozott 38. számú) állásfoglalása szól a baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkeresetnek a nyugdíjjárulékkal való csökkentéséről. A perbeli esetben azonban nem a baleseti járadék alapjául szolgáló átlagkereset megállapítása volt szükséges, hiszen nem ez képezi alapját a felperes javára járó - és nem jövedelem-, hanem költségpótló - járadéknak, így túl azon, hogy az elsőfokú bíróság rendelkezése ebben a formában végrehajthatatlan, indokolatlan is, ezért azt az ítélet tábla mellőzte.

Az alperes alappal tartott igényt a felperes javára járó, 2010. március hó 31. napjáig lejárt 2 717 442 Ft összegű (49 hónap * 55 458 Ft) járadékból az általa már megfizetett teljes összeg levonására.

Ennek részét egyrészt a 2006. október hó 19. napjáig felmerült mezőgazdasági munkára tekintettel teljesített 513 500 Ft összegű kifizetés képezi, amelynek levonását a fellebbezési ellenkérelmében a felperes maga sem ellenezte. Rámutat az ítélet tábla arra, hogy ennek a kifizetésnek a ténye már az elsőfokú eljárásban is ismert volt, ugyanis az ott 9. sorszám alatt becsatolt káriratok között elfekvő, az alperes által 2007. május hó 3. napján a felperes jogi képviselőjének írt levélben is feltüntetésre került ez a kifizetés, amely tényközlést a felperes jogi képviselője a 2007. május hó 22. napján kelt válaszlevelében elfogadott.

A levonandó összeg másik részét a 2006. október hó 20. és 2010. március hó 31. napjai közötti időszakban kifizetett havi 6 400 Ft összegű járadék együttes összege képezi. Ezzel kapcsolatban - szintén az alperes által az elsőfokú eljárásban a 9. sorszám alatt becsatolt káriratokból, nevezetesen a 2007. október hó 18. napján kelt levélből megállapíthatóan - adat van arra, hogy 2006. október hó 20. és 2007. október hó 31. napjai közötti 12 hónapra és 12 napra 79 278 Ft megfizetésére került sor az alperes részéről ezen a címen. 2007. november hó 1. és 2010. március hó 31. napjai közötti 27 hónapra jutó járadék pedig összesen 185 600 Ft, így ezen a címen a felperes részére mindösszesen 264 878 Ft került megfizetésre.

A 2006. március hó 1. napjától 2010. március hó 31. napjáig terjedő időszakra lejárt 2 717 442 Ft járadékból a fenti két tételt levonva 1 939 064 Ft az az összeg, ami az alperes részéről nem került megfizetésre, ezért az ítélet tábla a lejárt járadék összegét erre leszállította. A 2010. április hó 1. napjától havonta járó járadék összegét is helytelenül határozta meg az elsőfokú bíróság 55 548 Ft-ban, a 665 500 Ft éves összeg 1/12 része ugyanis 55 458 Ft, így a jövőre járó járadék összegét is leszállította.

A megváltozott pernyertességi arányok miatt szükséges volt az elsőfokú bíróság perköltségre vonatkozó rendelkezéseit is megváltoztatni. Itt jegyzi meg az ítélet tábla, hogy az elsőfokú bíróság megállapításával szemben a felperes a nem vagyoni kárigénye tekintetében nem tekinthető túlnyomó részben pernyertesnek, hiszen ő a felemelt keresete szerint 5 200 000 Ft megfizetésére kérte kötelezni az alperest, aki ezzel szemben 2 200 000 Ft-ban került marasztalásra. E tekintetben tehát a felperes pernyertessége mindössze 42,3 %-os, és ennek aránya a teljes kereseti követeléséhez képest is csupán 47,8 %-os, ezért a felperes túlnyomó részben nem pernyertes, hanem ellenkezőleg, pervesztes lett. Ennek okán még a Pp. 81. §-ának (2) bekezdésére hivatkozással sem lehetett volna az alperest a megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére kötelezni, amely rendelkezés alkalmazására a mostani döntés tükrében végképp nincs lehetőség. A felperes emiatt a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles az alperes javára perköltséget fizetni. Mivel a szakértői bizonyítás alapvetően a felperes járadékigényének alátámasztását szolgálta, és mint ilyen, nagyrészt eredményre vezetett (az eredetileg követelt havi 65 420 Ft összegű járadékkal szemben annak 84,8 %-a, azaz 55 458 Ft iránti igény alaposnak bizonyult), a felperes az általa előlegezett 180 732 Ft szakértői díjból 153 261 Ft megtérítésére tarthat igényt. Ezzel szemben áll a nagyobb arányú pernyertesség miatt az alperes javára járó munkadíj 232 702 Ft összegben. A két összeg egybeszámítása után az alperest illeti meg 79 441 Ft összegű perköltség, ezért ennek megfizetésére kötelezte az ítélet tábla a felperest. Mivel csak az alperest illeti meg a

személyes illetékmentesség kedvezménye, ezért az eljárás tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta miatt le nem rótt kereseti illeték pervesztességéhez igazodó részét a felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni, ezért erre is kötelezte őt az ítélet.

A leírtak miatt az ítélet az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint a fentebb írtaknak megfelelően részben megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.

A felperes a fellebbezési eljárásban is nagyobb részben pervesztett, ezért a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése alapján köteles ennek arányában az alperes javára perköltséget fizetni. Ennek összegét az ítélet az alperes a Pp. 67. §-ának (2) bekezdésére is figyelemmel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján határozta meg; a teljesítési határidő a Pp. 217. §-ának (1) bekezdésén alapul.

A per tárgyi illeték-feljegyzési jogos volta miatt le nem rótt fellebbezési eljárási illeték pervesztességéhez igazodó részét a felperes az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében irányadó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles megtéríteni, míg az alperes pervesztességéhez igazodó részét az Itv. 5. §-ának (1) bekezdésén alapuló illetékmentessége miatt az állam viseli.

Debrecen, 2010. szeptember hó 7. napján

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta s.k. a tanács elnöke, dr. Bakó Pál s.k. előadó bíró, dr. Riczu András s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő